

ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMŲ NUSTATYMO, TYRIMO, PRANEŠIMO APIE JUOS IR DOKUMENTAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmens duomenų saugumo pažeidimų nustatymo, tyrimo, pranešimo apie juos ir dokumentavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato asmens duomenų saugumo pažeidimų nustatymo, tyrimo, pranešimo apie juos ir dokumentavimo tvarką, už šių veiksmų atlikimą atsakingus asmenis ir (ar) padalinius.

2. Tvarkos aprašas taikomas visose policijos įstaigose.

3. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 33 ir 34 straipsniais, Lietuvos Respublikos asmens duomenų tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo (toliau – Įstatymas) 29 ir 30 straipsniais, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupės 2017 m. spalio 3 d. patvirtintomis gairėmis dėl pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir susijusiomis Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos rekomendacijomis.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **priežiūros institucija** – Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija;

4.2. **duomenų apsaugos pareigūnas** – struktūrinis padalinys arba įsakymu paskirtas darbuotojas ar sudaryta darbuotojų grupė, kuriems pavesta atlikti duomenų apsaugos pareigūno funkcijas ir užduotis.

5. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Bendrajame duomenų apsaugos reglamente ir Įstatyme apibrėžtas sąvokas. Šiuose teisės aktuose jos apibrėžtos taip:

5.1. **asmens duomenys** – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių, arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius;

5.2. **asmens duomenų saugumo pažeidimas** – saugumo pažeidimas, dėl kurio netyčia arba neteisėtai sunaikinami, prarandami, pakeičiami, be leidimo atskleidžiami persiųsti, saugomi arba kitaip tvarkomi asmens duomenys arba prie jų be leidimo gaunama prieiga.

6. Apie asmens duomenų saugumo pažeidimą privaloma pranešti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai visais atvejais, išskyrus, kai labiausiai tikėtina, kad toks pažeidimas nekels jokio pavojaus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms. Kai dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo pobūdžio kyla didelės grėsmės rizika fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, apie asmens duomenų saugumo pažeidimą privaloma pranešti ir duomenų subjektams.

II SKYRIUS PRANEŠIMAS APIE GALIMĄ ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMĄ

7. Kiekvienas darbuotojas, nustatęs pats arba sužinojęs iš kitų šaltinių apie galimą asmens duomenų saugumo pažeidimą ar dėl bet kokių kitokių priežasčių įtardamas, kad toks pažeidimas

galėjo būti padarytas, nedelsdamas (ne vėliau kaip tą pačią darbo dieną) privalo apie tai pranešti duomenų apsaugos pareigūnui.

8. Pranešimas duomenų apsaugos pareigūnui siunčiamas elektroninio pašto adresu dap@policija.lt ir (arba) darbuotojų, atliekančių duomenų apsaugos pareigūno funkcijas ir užduotis, tarnybinio pašto adresais.

9. Priklausomai nuo aplinkybių, informacija apie galimą asmens duomenų saugumo pažeidimą duomenų apsaugos pareigūnui gali būti teikiama ir kitais būdais (pavyzdžiui, perduodant susijusį dokumentą per Policijos dokumentų valdymo sistemą ir pan.).

10. Duomenų apsaugos pareigūnas turi teisę iš kitų padalinių ir darbuotojų gauti asmens duomenų saugumo pažeidimui nustatyti ir tyrimui atlikti reikalingą informaciją ir techninę bei metodinę pagalbą. Kitų padalinių darbuotojai privalo suteikti prašomą informaciją ar pagalbą ne vėliau kaip tą pačią darbo dieną.

III SKYRIUS

ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMO TYRIMAS

11. Duomenų apsaugos pareigūnas, gavęs pranešimą apie galimą asmens duomenų saugumo pažeidimą, per vieną darbo dieną atlieka tyrimą, kurio tikslas – išsiaiškinti ir nustatyti:

11.1. ar pažeidimas iš tikrųjų buvo padarytas;

11.2. jeigu pažeidimas iš tikrųjų buvo padarytas, koks yra pažeidimo tipas ir kokios galimos jo pasekmės (įvertinti grėsmės riziką).

12. Asmens duomenų saugumo pažeidimų tipai:

12.1. konfidencialumo pažeidimas – neleistas arba netyčinis asmens duomenų atskleidimas arba priegos prie asmens duomenų suteikimas;

12.2. vientisumo pažeidimas – neleistas arba netyčinis asmens duomenų pakeitimas;

12.3. prieinamumo pažeidimas – neleistas arba netyčinis priegos prie asmens duomenų praradimas arba asmens duomenų sunaikinimas.

13. Priklausomai nuo aplinkybių, asmens duomenų saugumo pažeidimas gali būti priskiriamas vienam iš nurodytų tipų arba atitikti jų derinį.

14. Vertinant grėsmės riziką fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, siekiama nustatyti pavojaus atsiradimo tikimybę ir rimtumą. Tai vertinama atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

14.1. asmens duomenų saugumo pažeidimo tipą;

14.2. asmens duomenų pobūdį (jautrumą) ir apimtį;

14.3. asmens duomenų subjektų skaičių ir ypatumus;

14.4. Kaip lengvai, remiantis asmens duomenimis, gali būti nustatyta duomenų subjekto tapatybė.

15. Vertinant pavojaus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms tikimybę, laikoma, kad asmens duomenų pažeidimas, galintis kelti pavojų fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, yra toks pažeidimas, dėl kurio, laiku nesiėmus tinkamų priemonių, fiziniai asmenys gali patirti kūno sužalojimą, materialinę ar nematerialinę žalą, teisių apribojimą, diskriminaciją, gali būti pavogta ar suklastota asmens tapatybė, padaryta finansinių nuostolių, pakenkta reputacijai, prarastas asmens duomenų, kurie saugomi profesine paslaptimi, konfidencialumas arba padaryta kita ekonominė ar socialinė žala atitinkamam fiziniam asmeniui.

16. Vertinant pavojaus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms rimtumą, esminės reikšmės turi asmens duomenų jautrumas, todėl, visų pirma, atsižvelgiama į tai, ar pažeidimas yra susijęs su asmens duomenimis, kurie atskleidžia duomenų subjekto rasinę arba etninę kilmę, politines pažiūras, religinius arba filosofinius įsitikinimus, priklausymą profesinėms sąjungoms, arba kuriuose yra genetinių duomenų, duomenų apie sveikatą arba lytinį gyvenimą.

17. Įvertinus grėsmės riziką, nustatoma, kad rizikos tikimybė yra:

- 17.1. žema;
- 17.2. vidutinė;
- 17.3. didelė.

18. Duomenų apsaugos pareigūnas, atlikdamas tyrimą, lygiagrečiai turi imtis veiksmų (arba nurodyti jų imtis kitiems padaliniais ar darbuotojams pagal kompetenciją) dėl pažeidimo pašalinimo (sustabdymo, ištaisymo).

19. Atlikęs tyrimą, duomenų apsaugos pareigūnas tarnybinio pranešimo forma surašo išvadą dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo fakto nustatymo ir rizikos fizinių asmenų teisėms bei laisvėms įvertinimo ir pateikia susijusius siūlymus (dėl taisomųjų veiksmų vykdymo, pranešimo pateikimo priežiūros institucijai, duomenų subjektams ir pan.). Tarnybinis pranešimas adresuojamas policijos įstaigos vadovui ir perduodamas jam ar jo įgaliotam asmeniui rezoliucijai įrašyti.

IV SKYRIUS PRANEŠIMO PATEIKIMAS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJAI

20. Nustačius, kad asmens duomenų saugumo pažeidimas buvo padarytas ir kad yra bet kokio lygio rizika fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, apie tai nedelsiant, ne vėliau kaip per 72 valandas nuo sužinojimo apie padarytą pažeidimą, turi būti pranešama Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai.

21. Pranešimą rengia ir teikia policijos įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui pasirašyti duomenų apsaugos pareigūnas.

22. Pranešimas gali būti rengiamas vadovaujantis Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą rekomenduojama forma, patvirtinta Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 1T-82(1.12.E) „Dėl Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą rekomenduojamos formos patvirtinimo“. Bet kuriuo atveju pranešime turi būti nurodoma ši informacija:

22.1. asmens duomenų saugumo pažeidimo pobūdis, asmens duomenų ir duomenų subjektų kategorijos ir apytikslis skaičius;

22.2. tikėtinos asmens duomenų saugumo pažeidimo pasekmės;

22.3. priemonės, kurių buvo imtasi arba siūloma imtis, kad būtų pašalintas asmens duomenų saugumo pažeidimas;

22.4. duomenų apsaugos pareigūno, kitų asmenų, galinčių suteikti daugiau informacijos, vardai, pavardės ir kontaktiniai duomenys.

23. Jeigu, atsižvelgiant į asmens duomenų saugumo pažeidimo pobūdį ar kitas aplinkybes, yra būtina atlikti išsamesnį tyrimą tam, kad būtų nustatyti visi svarbūs su pažeidimu susiję faktai, ir per 72 valandas nuo sužinojimo apie pažeidimą dėl objektyvių aplinkybių to padaryti neįmanoma, informacija Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai gali būti teikiama etapais. Tokiu atveju apie informacijos teikimą etapais Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija yra informuojama teikiant pirmąjį pranešimą apie asmens duomenų saugumo pažeidimą.

V SKYRIUS PRANEŠIMO PATEIKIMAS DUOMENŲ SUBJEKTUI

24. Nustačius, kad asmens duomenų saugumo pažeidimas buvo padarytas ir kad yra didelė rizika fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, duomenų apsaugos pareigūnas nedelsdamas, ne vėliau kaip per 72 valandas nuo sužinojimo apie padarytą pažeidimą, inicijuoja pranešimo duomenų subjektui, kurio teisėms ir laisvėms gali kilti didelis pavojus, parengimą ir teikia jį pasirašyti policijos įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.

25. Pranešime duomenų subjektui pateikiama ši informacija:

- 25.1. asmens duomenų saugumo pažeidimo aprašymas;
  - 25.2. duomenų apsaugos pareigūno, esant poreikiui, kitų kontaktinių asmenų vardai, pavardės ir kontaktiniai duomenys;
  - 25.3. tikėtinų pasekmių aprašymas;
  - 25.4. priemonių, kurių buvo imtasi ar kurių siūloma imtis, kad būtų pašalintas pažeidimas ir sumažintos galimos neigiamos pasekmės, aprašymas;
  - 25.5. kita reikšminga informacija, susijusi su pažeidimu.
26. Duomenų subjektai apie asmens duomenų saugumo pažeidimą informuojami tiesiogiai, išskyrus atvejus, kai tai pareikalautų neproporcingai daug pastangų, pavyzdžiui, kai duomenų subjektų yra labai daug arba konkretus duomenų subjektų ratas nėra apibrėžtas ir pan. Tokiu atveju apie asmens duomenų saugumo pažeidimą gali būti paskelbiamas viešas pranešimas. Turi būti parenkama tokia viešo pranešimo paskelbimo priemonė, kuria būtų užtikrinta didžiausia tikimybė, kad informacija pasieks visus asmenis, kuriems pažeidimas turi (gali turėti) poveikio. Siekiant šio tikslo, gali būti parenkamos kelios pranešimo priemonės.
27. Pranešimas duomenų subjektams gali būti neteikiamas, jeigu iki jo pateikimo yra vykdomos tinkamos techninės ir organizacinės apsaugos priemonės, kurios leidžia sumažinti didelę riziką fizinių asmenų teisėms ir laisvėms iki priimtino lygio, tai yra rizikos tikimybė tampa ne aukštesnė nei vidutinė.

VI SKYRIUS

ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMŲ DOKUMENTAVIMAS

28. Visi asmens duomenų saugumo pažeidimai, nepriklausomai nuo to, ar apie juos buvo pranešta Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ar ne, registruojami Asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnale (toliau – Žurnalas). Žurnalas tvarkomas elektronine forma.
29. Informacija apie asmens duomenų saugumo pažeidimą į Žurnalą įvedama nedelsiant, kai tik nustatomas pažeidimo faktas. Įvesta informacija pagal poreikį pildoma ir (ar) koreguojama.
30. Žurnale nurodoma ši informacija:
- 30.1. su asmens duomenų saugumo pažeidimu susiję faktai, pažeidimo tipas ir pasekmės;
  - 30.2. taisomieji veiksmai, kurių buvo imtasi;
  - 30.3. pranešimo Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai pateikimo aplinkybės (pranešimo pateikimo vėlavimo priežastys, etapai ar sprendimo nepranešti motyvai ir pan.);
  - 30.4. pranešimo duomenų subjektams pateikimo aplinkybės;
  - 30.5. kita reikšminga informacija.
31. Registruojant asmens duomenų saugumo pažeidimą, nurodomi su pažeidimu susijusių dokumentų registracijos datos ir numeriai. Kita informacija Žurnale pateikiama nenurodant asmens duomenų, tiesiogiai atskleidžiančių asmens tapatybę (vardai, pavardės, pareigos ir pan.).
32. Asmens duomenų saugumo pažeidimus registruoja, Žurnalą pildo ir (ar) įvestą informaciją koreguoja Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Policijos informacijos valdyba ir kontroliuoja duomenų apsaugos pareigūnas.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Už darbuotojų supažindinimą su šiuo Tvarkos aprašu atsako jų tiesioginiai vadovai.